

DIRECTOR:
Dr. ALEXANDRU RUSU

REDACTIA ȘI ADMINISTRAȚIA:
BLAJ — JUD. TARNAVA MICĂ:

INSERATE:
Un șir garmond: 6 Lei. La
publicări repetate după
:: :: învoială :: ::

Unirea

REDACTOR:
Dr. AUGUSTIN POPA

ABONAMENTUL
Pe un an 200 Lei
Pe 6 luni 100 Lei
Pentru străinătate 400 Lei

Biblioteca Universității Regale Ferdinand I.
din CLUJ.
Nr. 277 1930.
EXEMPLAR LEGAL.

Foaie bisericească-politică — Apare în fiecare Sâmbătă

Tot patru pagini

— Câteva cuvinte la începutul noului an —

Intrând, cu acest număr, într'un nou an de gestiune, credem a fi potrivit să-l deschidem prin câteva cuvinte de orientare asupra acestui organ de publicitate al bisericii noastre.

Ne-am gândit într'o vreme — și n'am făcut un secret din gândul acesta — să sporim la dublu paginile „Unirii“, pentru a putea fi o oglindă mai fidelă și mai completă a luptelor și străduințelor permanente ale bisericii și pentru a putea adăposti pe viitor, cu mai puțină greutate, contribuțiile tot mai sporite ale membrilor Veneratului cler și ale altor colaboratori, cari țin să participe la mișcarea noastră publicistică. Din partea cititorilor gândul a, fost îmbrățișat cu vădită simpatie și hotărârea ce ni-se comunicase din multe părți, de-a plăti adecă bucuros dublul abonamentului de acum, ne făcuse să credem în posibilitatea realizării lui apropiate.

Planul era, ca la începutul noului an gândul să fie împlinit. Au venit însă alegerile parlamentare, făcând din redactorul nostru un deputat de Satu-mare, care în tot timpul sesiunii parlamentare și foarte probabil și în acela al vacanței, nu va mai putea jertfi pentru foaie decât foarte puțin timp, s'au aproape nimic, iar înlocuirea lui cu o altă persoană potrivită nu s'a putut face pentru moment, și astfel a trebuit să amânăm realizarea acestei idei.

Mai avem însă și un alt motiv, care ne-a îndemnat să nu începem deocamdată un lucru, pe care să nu-l putem apoi duce la capăt. Se știe anume, că în primăvară, în cursul luptelor pentru noul regim al cultelor, am scos câțiva numeri mai bogăți, de 6, 8 și odată chiar 12 pagini — tipărind pe unii din aceștia chiar într'un mai bogat tiraj de propagandă —, lucruri cari, evident, ne-au costat sume destul de considerabile, fără ca cineva să ne fi întrebat măcar, dacă aceste eforturi n'au venit să deschilbreze neînsemnatul buget, alimentat exclusiv din abonamente, ale acestui organ. În realitate ele au împușinat micul nostru capital de rezervă și astfel am socotit că ar fi cam riscat, să ne aventurăm la cele 8 pagini.

Cu toate acestea, gândul rămâne și dacă pentru moment nu-l putem trece în faptă, avem totuși bune nădejdi că Dumnezeu va ajuta, ca — poate chiar mai curând, decum s'ar crede — „Unirea“ să ajungă un organ de publicitate, care să nu se mai rușineze de materialul destul de redus pe care-l poate oferi cetitorilor săi.

Grăbirea acestui moment atârnă desigur și dela numărul abonenților. De aceea fie-ne permis să facem un călduros apel către toți oamenii de bine ai bisericii noastre să lucreze din toate puterile, pentruca „Unirea“ să fie răspândită în cercuri cât mai largi, și ca abonenții ei să-și achite, cât mai regulat, datoriile ce le au față de această foaie.

Ea va căuta, în schimb, să-și facă și pe viitor cât mai deplin datoria.

După Crăciun

Familia sfântă și familiile creștine — O importantă povăț a Crăciunului
de A. C. ALBINUS

Crăciunul este fulgerul care a împrăștiat întunerecul ce apăsa omenimea. În noaptea Crăciunului, s'a împlinit cuvântul prorocului Aggeu (2, 7—8): „Domnul atotțitorul a clătit cerul și pământul și marea și uscatul, și a clătit toate neamurile și a venit alesul tuturor neamurilor“.

O adevărată revoluție s'a săvârșit atunci, dar nu o revoluție a materiei, ci a sufletelor, a ideilor. Cerul s'a clătit și s'a plecat spre noi. Și am văzut că Dumnezeu nu este neînduplecatul Iahve al Evreilor, ci este Părintele care „atât de mult a iubit lumea, cât și pe Fiul său unul născut l-a dat pentru dânsa“. Am văzut că Dumnezeu nu este, după conceptul iudeopăgân al Gnosei de mai târziu, Sighé și Buthos, nu este un silențiu etern în adâncurile unui abis infinit. Ieslea din Betleem ne învață că, deși e infinită distanța ce ne desparte de Dumnezeu, totuș, preaslăvind Esența lui divină, nu este îngăduit a face din El suprema Neputință și suprema Indiferență. Căci, Dumnezeu n'a avut numai puterea de a crea lumea și făpturile dintr'ânsa, ci a avut puterea de a se face cunoscut de ele, de a le răscumpăra de greșalele și mizeriile lor și de a le ridica la Dânsul printr'un fel de îndumnezeire.

Ieslea este preludiul crucii. Peștera fără uși și fără ferestre, cu aierul rece și umed, cu ieslea primitivă, cu scutecele sărăcicioase, cu paiele ce înțepau ca niște cuie trupul plâpând, prevestiau toate privațiunile și mizeriile unei vieți care va sfârși pe lemnul crucii. Ținta vieții, Pruncului dumnezeesc a fost această moarte amară, prin care se va răscumpăra raiul pierdut. „Și cu ce botez am a mă boteza, va zice mai târziu Domnul, și cum mă strămtorez până ce se va sfârși“ (Luca 12, 50).

Ieslea este începutul pildelor de viață pe care le-a arătat Isus oamenilor chieși la mântuire. Învățăturile dumnezești: să fugi de bogății, onoruri și plăceri, și să îndrăgești sărăcia și smerenia și crucea, s'au părut lumii ca niște paradexe și cu neputință de îndeplinit. În urmăre, Dumnezeu a procedat ca dascălul care învață pe școlari cum să scrie literele. Întâiu scrie pe tablă: A, B, C, îndemnând copiii să facă la fel pe tăblițele lor. Privind apoi munca săvârșită și văzând literele strâmbe, formate de mâini tremurătoare, dascălul va șede în banca copilașilor, va lua condeiul în mână și le va arăta de aproape felul cum se formează literele. Așa a făcut Dumnezeu cu noi. S'a coborât la copiii săi și le-a arătat cu pilda sa, felul cum trebuie să trăiască.

Dumnezeu a lucrat ca și prorocul Eliseu. Acesta a trimis întâiu pe sluga sa Ghiezi, cu toiagul minunilor în mână, la femeia samari-

teancă, al cărei fiu murise. Dar trupul rece al copilului nu s'a încălzit la atingerea toiagului. Atunci Eliseu s'a coborât el însuși din muntele Carmilului, s'a dus la casa femeii și s'a culcat peste pruncul mort, și și-a pus gura sa pe gura lui și ochii săi peste ochii lui și mâinile sale peste mâinile lui, și s'a plecat peste dânsul și a suflat peste dânsul, și s'a încălzit trupul pruncului și a înviat (III Imp. 4, 18 urm.). Așa a trimis Dumnezeu pe proroci, slugile sale, în lume. Dar lumea nu s'a încălzit și n'a înviat la o nouă viață, până când însuși Dumnezeu nu s'a coborât și nu s'a culcat în iesle, pe cruce și în mormânt, însuflețind și înviind omenimea cu suflarea sa și cu focul dragostei sale.

Peștera din Betleem! Câte învățături se desprind din stâncă ei rece, din ieslea tare, din paiele ude, din dobitoacele ce încunjurau Pruncul dumnezeesc!

*

În aceste zile sfinte să ne apropiem cu sufletul de peșteră și să scoatem din acest izvor bogat o povăț atât de utilă zilelor noastre. Să îngenunchiem înaintea dulcelui Mântuitor, să-i sărutăm mânuțele întinse spre blagoslovire. Și dela Pruncul dumnezeesc să ne ridicăm ochii la Mama lui și Mama noastră, și la Protectorul lui și Patronul nostru. Isus, Maria și sfântul Iosif: Familia sfântă. Icoana aceasta minunată să ne-o săpăm adânc în inimile noastre. Căci vina cea mare a lumii moderne este de a fi uitat învățătura peșterii din Betleem. La nunta din Cana, dumnezeescul învățător a sfințit, prin prezența sa, nunta. În Betleem însă, face mai mult: arată natura și scopul căsătoriei. Și aceasta este legea, care se desprinde din icoana ce vedem în peșteră: soții de căsătorie, mai presus de legătura carnală, trebuie să fie uniți prin legătura inextricabilă a sufletelor; iar scopul suprem al căsătoriei trebuie să fie copilul. Dragostea părinților să se concentreze în formarea sufletească a rodului căsătoriei.

Legislația matrimonială modernă, care desbracă căsătoria de tot ce este într'însa divin și sacru, care din această instituție dumnezească și indisolubilă face un contract pur uman și solubil, este cea mai mare primejdie pentru omenime. Căci această doctrină modernă preamărește animalismul în om. Și acestui instinct animalic, îi jertfește sfințenia căsătoriei și fericirea copiilor.

Nu de mult am citit o statistică înspăimântătoare: În capitala Ardealului, în mai puțin de un an au fost 5000 divorțuri. Ce știre îngrozitoare! Nu mii, ci zeci de mii de copii români, lipsiți de tată ori de mamă, s'au-

diși să crească fără dragostea comună a părinților! Aceasta e primejdia cea mai serioasă a omenimei. Dacă despre ereziile medievale care atacau căsătoria, familia și proprietatea s'a spus, cu drept cuvânt, că au fost cea mai gravă racilă a societății de atunci și că, dacă ar fi biruit, ar fi prefăcut Europa într-o stepă pustie și ar fi întors omenimea în barbarie, acelaș cuvânt îl putem spune și azi. Dacă vor birui doctrinele anticreștine, deodată cu sdruncinarea familiei, se va dărâma și societatea. Ni-se impune deci o luptă din cele mai hotărâte pentru a păstra curățenia căsătoriei și sfințenia vieții familiare.

Nu numai în zilele de Crăciun, ci în cursul întregului an să ne apropiem deci cu sufletul de familia sfântă, ocrotitoarea familiilor creștine. Să venerăm figura blândă a patriarhului Iosif, să slăvim pe Maica și Fecioara Maria, și să ne închinăm Pruncului dumnezeesc, cerându-i har și binecuvântare pentru familiile noastre și pentru marea familie creștină. Această icoană sfântă va fi călăuza și ocrotitoarea noastră în bucuriile și greutățile propriei vieți familiare, știind că isbutind s'o modelăm, cât de cât, după prototipul familiei sfinte, am realizat cel mai mare bine posibil.

O pastorală de anul nou a Preasfințitului dela Oradea. În afară de îndemnul date în pastorală sa de Crăciun — din cari am reținut o parte în numărul de sărbători —, Preasfințitul Valeriu al Orăzii a trimis credincioșilor săi o pastorală și pentru sărbătoarea dela 1 Ianuarie. Ea se ocupă în chip principal de misterul sărbătorii, dar are și părți de mare actualitate, cum este sublinierea vredniciei luptei purtate în jurul legii pentru noul regim al cultelor, apropos-urile pe marginea activității laudabile a „reuniunii diecezane a sf. Inimi” precum și îndemnul date în legătură cu jubileul preoțesc al Sf. Părinte dela Roma.

Subliniem cu deosebită bucurie aceste momente de actualitate, cari dau importanță mai mare oricărui cuvânt arhieresc, care

nu trebuie să se țină, după părerea noastră, exclusiv pe terenul senin al doctrinei teoretice, ci e bine să caute apropierea de pământul pe care trăim și de lipsurile și frământările de oricând ale credincioșilor cărora se adresează.

În legătură ne permitem observarea, că nu înțelegem pentru Preasfințirii noștri arhieriei n'ar lua obiceiul întregii biserici latine, de a da câte o pastorală și la începutul postului mare, când sufletele sunt pare-că mai dispuse decât oricând pentru sugestiile religioase de orice natură. Acesta ar fi poate cel mai bun prilej pentru câte o pastorală colectivă a întregului episcopat, îmbrățișând, an de an, câte o problemă de temelie a vieții noastre publice, față de cari biserica nu-i iertat să rămână indiferentă.

Noul an, care ne-a adus atâtea alte lucruri de seamă, ar putea să ne aducă și acest bine indiscutabil.

Un prinos

Pildă grăitoare despre înaltul spirit de jertfă al credincioșilor bisericii noastre

În protopopiatul Lujerdului, din dieceza Gherlei, parohia *Luna de jos* (înainte *Lona*) s'a binecuvântat în 9 Decembrie o nouă biserică. Faptul acesta merită o specială mențiune din mai multe considerente.

Biserica nouă ridicată de credincioșii români uniți, așezați într'un sat, care pe vremuri era o puternică așezare maghiară sub scutul groșilor Teleki, este o adevărată perla între bisericile noastre sătești. Comparând credincioșii niște uși și ferestre, din stejar masiv, cioplite cu supremă artă în stilul gotic, apoi stâlpi de piatră, dela vestita curte a groșilor, aceste obiecte de artă, de o frumusețe captivantă, s'au folosit la noul locaș dumnezeesc, după planurile domnului inginer al diecezei de Gherla, d. Teodor Silași. După muncă serioasă de doi ani și mulțumită jertfelor materiale, ce ating suma de două milioane, azi se ridică falnic

spre cer turnul drăgălaș al bisericii noastre din Luna de jos, zidită în stilul maiestos al evului mediu.

Biserica a fost ridicată numai din contribuțiile credincioșilor parohiei noastre Luna de jos, care numără abia ceva peste 700 suflete și cari sunt în mare parte sărace. Jertfa adusă pentru ridicarea preafrumosului locaș dumnezeesc atinge o sumă fabuloasă în raport cu situația lor materială, și cu toate aceste în tot decursul edificării nu s'a semnalat nici un cuvânt de nemulțumire, nu s'a iscat nici o gălceavă, ci fără nici o supărare, cu adevărat zel pentru casa Domnului, s'a adus această jertfă bineprimită de Domnul. Partea leului în această frumoasă realizare îl are vrednicul primar al comunei Luna de jos, smeritul între credincioșii acelei parohii, IZIDOR MAJER, care necruțând osteneți, jertfind fără a număra din ale sale, cu o tenacitate demnă de lucrul săvârșit, nu s'a odihnit și nu se va odihni nicicând, pentru a sluji — cum însuși spune — Domnului în tot chipul.

Actul binecuvântării s'a săvârșit într'o atmosferă de adânc simțită bucurie — în prezența alor peste o mie credincioși din localitate și satele vecine —, prin protopopul districtual p. r. *Ioan Mureșan*, parohul locului, asistat de preoții din Răscruci, Dăbăca, Iclod și Fundătura, luând parte și p. r. David Deac casier la Adm. centrală din Gherla. (15)

O bucurie de Crăciun. Monitorul oficial din 23 Decembrie (Nr. 287) publică programa analitică pentru studiul religiunii, fixată pentru biserica ortodoxă, prin care se anunță, că ministerul instrucției a sporit la două orele de religie și pe cursul superior al liceului, cu excepția clasei ultime, unde s'a păstrat o singură oră.

Intervențiile bisericilor, în frunte cu Sf. Sinod dela București, n'a fost deci fără rezultat și dacă ele vor fi continuate — cum știm că s'a și făcut din partea metropoliei noastre —, nu se poate ca ultima clasă, unde mai mult

Folța „Unirii”

Botezul Domnului

Cercetări asupra datei botezului Domnului nostru Isus Hristos și a începutului vieții sale publice

de prof. Dr. Nicolae Lupu

Evangelistul Luca, vrând par'că să dea date cât mai exacte despre anul, în care Mântuitorul nostru Isus Hristos a părăsit viața ascunsă din atelierul sărăcăcios al sf. Iosif din Nazaretul Galileii și a început să se arate poporului, ne spune următoarele:

— În anul al cincisprezecelea al domniei Cesarului Tiberiu, pe când procurator în Iudea era Pontius Pilatus, tetrarh al Galileii era Irod, Filip fratele lui era tetrarh al Itureii și al părților Trahonitidei, iar Lisanius era tetrarh al Abilinei; sub arhierii Anna și Caiafa, făcutu-s'a cuvântul Domnului către Ioan, fiul lui Zaharie, în pustie, și el a venit în toate părțile Iordanului, predicând botezul pocăinții spre iertarea păcatelor (3, 1—3).

Evangelistul ne arată destul de precis timpul, în care fiul Elisavetei și-a început predicarea, dar nu ne spune câtă vreme a trecut dela începutul predicării lui Ioan și până la botezul profetului din Nazaret. Putem deduce însă din înseși cuvintele acestui evangelist, că n'a trecut mult timp; probabil abia câteva săptămâni sau luni, căci iată cum urmează: — Și dacă s'a botezat tot poporul, botezându-se și Isus și rugându-se, s'a deschis cerul... (Luca, 3, 21). După botez s'a dus Isus îndată în pustie, iar după

ajunul de 40 zile întregi și-a început predicarea, având etatea ca la treizeci de ani (Luca 3, 23; 4, 7).

Evangelistii nu ne spun mai mult, rămâne deci ca din alte izvoare să aflăm ce an al erei noastre corespunde cu anul al 15-lea al domniei lui Tiberiu, și cam în ce lună a anului s'a botezat Domnul în Iordan.

*

După cum aflăm la scriitorii latini Tacitus (Annales 1, 3) și Suetonius (Tiberius 21). Tiberiu a început să domnească, ca tovarăș al tatălui său August, pela stârșitul anului 764 dela întemeierea Romei, sau pela începutul anului 765, adică pela anul 11—12 al erei noastre. La 19 August 767 dela întemeierea Romei, adică la anul 14 al erei noastre, August Cesarul moare, iar Tiberiu rămâne singur Cesar în locul tatălui său. Este întrebare deci, de când sunt a se socoti anii domniei lui Tiberiu, dela anul 764—5 a. U. c., sau cu trei ani mai târziu, adică dela 767? Cercetând alte mărturii de ale scriitorilor, precum și alte documente, ne vom clarifica și în punctul acesta.

Dacă anii domniei lui Tiberiu se numără dela moartea lui August, tatăl său, când Tiberiu a început să domnească singur, adică dela anul Romei 767, al cincisprezecelea an al domniei lui ar fi anul Romei 782, adică anul 29 al erei noastre. Dacă am primi această părere, am avea însă o mare dificultate, care abia poate fi soluționată. Se știe anume, că Irod, ucigașul de prunci, a murit cu siguranță în luna Nisan (Aprilie) anul Romei 750. Acest fapt l-a dovedit Wallon în cartea »La croyance due à l'

Évangile» parte II, cap. 4, apoi Wieseler ș. a. din examinarea și studiarea unor medații de ale lui Irod Antipa, în care se dă exact numărul anilor de când acest tetrarh guvernă Galileia, și prin urmare data exactă a morții tatălui său, Irod, ucigașul pruncilor. 1) Evangelistul Luca zice că în anul al cincisprezecelea al domniei lui Tiberiu, Isus avea cam la 30 de ani. Dacă anul acesta ar fi anul Romei 782, scăzând din acesta 30, ar rămâne anul 752, ceea ce ar însemna că Mântuitorul s'a născut cu doi ani după moartea lui Irod, pe când Evangelia ne spune că la moartea lui, sfânta familie era deja de câteva vreme în Egipt. Aceasta este gresala călugărului scyt Dionisie Exiguul († 556), care între anii 516—526 a stabilit anul nașterii Domnului, și socotind începutul domniei lui Tiberiu dela moartea lui August a ajuns să fixeze primul an al erei creștine pe anul Romei 754. Această greșală se menține în era creștină și azi, din cauza greutăților ce ar intimpina istoria, dacă s'ar întoarce socoteala calendarului cu câțiva ani înapoi. 2)

*

Anii domniei lui Tiberiu sunt a se computa dela timpul când el a început să domnească, ca tovarăș al tatălui său, adică dela anul Romei 764. Această părere poate fi sprijinită cu mai multe argumente, din cari aducem numai pe acestea câteva:

1) Vezi Fouard, Vita di N. S. Gesù Cristo, T 1920. Vol. I, pag 132, nota 2.

2) Vezi E. Ruffini, Chronologia Vet. et Novi in aeram nostram collata, Romae, 1924, pag. 119.

se simte trebuința unei îndrumări religioase mai intensive, să nu aibă și ea cât mai curând cele două ore de religie, pe cari le-am avut (în toate provinciile alipite) până acum. După informațiile ce avem Consiliul general al inspectorilor admisesse acest număr de ore pentru toate clasele, și dacă Consiliul Permanent al ministerului a crezut că trebuie să se suprimă la clasa VII o oră de religie, este a se atribui probabil numai aglomerării de alt material pentru acest an de tranziție, așa că dacă nu și pentru anul școlar în curs, pentru viitor se va repara, sperăm, cu siguranță și această scădere.

Credem în această reparație mai ales pentru motivul, că d. Costăchescu, actualul ministru al instrucțiunii, a declarat în plină Cameră, cu prilejul discuției asupra legii Anghelescu, că nu educația morală a acestuia și nici filosofia dlui I Petroviciu, ci religia trebuie să fie centrul învățământului secundar. Animat de aceste convingeri, d. ministru al instrucțiunii va trebui să revină desigur și asupra amestecului nechiemat al Consiliului permanent în chestia programei analitice, care trebuie lăsată exclusiv în competența autorităților bisericesti.

Bunele nădejdi pe cari le legăm de noul guvern, trebuie să se împlinească, fără prea multă întârziere, și pe terenul acesta.

Știri mărunte

ABONAMENT NOU. Cu prețurile indicate în fruntea foii, deschidem prin aceasta nou abonament la „Unirea”, rugând pe toți abonații, să ne trimită, cât mai fără întârziere, noul abonament.

Personale. P. Ven. Ordinariat arhidiecezan a numit pe pâr. Emil Poruțiu adm. parohial la Jucul de jos, iar pe pâr. Nicolae Șandru adm. parohial la Viștea de jos.

— Acelaș a trecut, pe ziua de 1 Ianuarie c., în deficiență, pe pâr. Ioan Marian din Beid u.

O frumoasă operă culturală este, mai presus de orice discuție, noul cămin pentru studenții în litere și știință dela București, da-

torit omului de bine care se cheamă I. Stănescu, proprietarul hotelului „Splendid” și „Regal”. Inaugurarea acestei instituții culturale de prima necesitate, care poate adăposti 80 studenți, s'a făcut luna trecută, când s'a anunțat că fondatorul va întregi opera sa cu o nouă fundație, menită a servi pentru noi căminuri, laboratorii de știință, biblioteci, burse de studii, premii pentru lucrări științifice ș. a. Prin aceasta contribuția adusă de d. Stănescu pe altarul culturii române se cifrează cu aproape 100 milioane Lei.

Mișcare în diplomație. Gazetele din capitală anunță ca probabilă următoarea mișcare în diplomația noastră: Dl Carol Mitileneu, ministrul României la Viena — destinat afirmativ pentru Vatican — ar fi rechemat în minister; d. Caius Brediceanu, ministru la Rio de Janeiro, ar fi transferat la Viena; d. Bocu, ministru fără portofoliu, ar fi numit ministru plenipotențiar la Rio de Janeiro; d. Marcel Romanescu, secretar de legație la Haga, ar fi transferat la Madrid; iar d. Popovici ar fi numit secretar de legație la Haga. — E vorba apoi, că, renunțându-se definitiv la înființarea unui subsecretariat de stat la departamentul externelor, dlui Gafencu să i-se dea o misiune în străinătate, iar în locul dsale, să fie numit, ca secretar general al ministerului, un diplomat de carieră.

Locale. Duminica viitoare, cea de după Botezul Domnului, va predica în catedră pâr. Dr. Iuhu Florian, canonic mitropolitan.

— Clerul gremial, corpurile didactice și autoritățile locale s'au prezentat Marția trecută, la 1 Ianuarie, în fața I. Preasfinției Sale pâr. mitropolit Vasile, pentru a-i aduce obișnuitele urări de anul nou și a-l felicita din prilejul zilei sale onomastice. În numele clerului a vorbit pâr. Iacob Popa, prepozitul capitular, asigurând pe înaltul prelat de concursul și sprijinul cel mai devotat la munca grea și neobosită pe care o depune pentru înaintarea și înflorirea bisericii. Mulțumind tuturor, I. Preasfinția Sa a reținut pe membri Consistorului, pe capii autorităților și reuniunilor, precum și pe toți funcționarii superiori la un banchet serbătoresc, dat în onoarea zilei.

— Și de astădată *revelionul Casinei române* a oferit publicului, mai numeros decât oricând altădată, cele mai alese distracții, având, pe urma contribuțiilor binevoitoare ale unor puteri ca dș. Sili Muntean, dd. prof. Helmann și Luchi Mureșan, puncte la adevărată înălțime artistică. Foarte mult aplaudate au fost și prestațiile de amatori ale dșoarelor Flavița Domșa, Mia Caliani, și ale dnilor Dr. T. Denghel și Casiu Suciu, precum și ale tuturor celorlalți rolanți, cărora președintele Casinei le-a adus la sfârșit mulțumita Comitetului, făcând întregii asistențe obișnuitele urări de anul nou.

Nouă taxe asupra automobilelor. În afară de cele de pe piață, cele cisterne și sanitare, automobilele din țară au fost impuse, pentru a spori venitele bugetare, cu următoarele taxe: Lei 3000 pentru automobilele până la 1000 kgr; lei 5000 pentru cele dela 1000 la 1200 kgr; lei 7000 pentru cele dela 1200 la 1500 kgr. și lei 10,000 pentru cele peste 1500 kgr. Contribuabilii impuși la aceste taxe vor face declarațiile de impunere la circumscripțiile respective.

În chestia declarațiilor de impunere se anunță din partea Ministerului finanțelor, că ele sunt a se face în cursul lunii Ianuarie. Terminul acesta se prelungește de pe acum până la 15 Februarie pentru marile întreprinderi și până la aprobarea bilanțului de către adunarea generală, care însă nu poate trece de 30 Aprilie 1929, pentru societățile anonime. Alte termene nu se vor acorda. Sunt apoi câteva dispense dela obligamentul de a face declarații noi, între cari este și aceea a contribuabilului al cărui venit impozabil, fie global, fie elementar, e acelaș ca și în anul precedent și nu are nici un scăzământ de cerut, găsindu-se altfel perfect în condițiile de mai înainte.

Taxele de timbru au fost sporite. Tot pentru a putea ajunge la o echilibrare a bugetului, noul parlament a votat o lege, care sporește cu 20% taxele de timbru, cu excepția celor mai mici de un leu, având ca bază legea dela 1 Maiu 1927, împreună cu cea de modificarea din Iulie 1928. La taxele de timbru astfel

a) Evangelistul Luca în textul grecesc (3, 1) zice: *Ἐν ἔτει δὲ πεντεκαίδεκάτῳ τῆς ἡγεμονίας Τιβηρίου...* Folosește adecă cuvântul *ἡγεμονίας*, care îl folosește și când vorbește despre domnia lui Pilat (*ἡγεμονεύοντος*) precum și despre a lui Quirinus (2, 2), care cuvânt nu este definit să însemneze numai imperiu sau domnie imperială.³⁾ Ba precum ne spune *Velleius Paterculus*⁴⁾ împreună cu *Tacitus* și *Suetonius*,⁵⁾ Tiberiu a început a se numi pe sine împărat numai după moartea tatălui său, și de aceea sf. Luca, exact și diligent cum este, nu-l numește *imperator*, ci *hegemon*, sau domnitor.

b) În profeția lui Danilă (9, 25), acest profet vorbind despre viitorul Mesia zice: *»Să știți deci, și să luați aminte, că dela ieșirea decretului ca iarăși să se zidească Ierusalimul și până la Mesia — predicator sau conducător — (εὖς Χριστοῦ ἡγουμένου), vor fi șapte și șase zeci și două de săptămâni.*

Acest număr pronunțat de Danilă în termeni profetici, însemnează 69 de săptămâni de ani, adecă 483 de ani, numărați dela publicarea decretului prin care se dă Evreilor libertate să-și ridice iar zidurile Ierusalimului, și care decret — după cum putem culege din cartea lui Ezra (4, 8—23; 7, 12—26; 9, 9) — s'a dat de către regele Persilor Artaxerxe I, poreclit Longimanus sau Mână lungă, în al șaptelea an al domniei sale.

Artaxerxe I, precum aflăm în Canonul lui Ptolomeu *Κανὼν Βασιλειῶν*, a domnit din 17

Decemvrie anul 465 înainte de începutul erei noastre, și până la 8 Decemvrie 424, adecă dela anul Romei 289 și până la 330, iar decretul l-a dat la anul 458 înainte de era noastră, adecă în anul Romei 296.⁶⁾ Dacă adaugem cei 483 de ani preziși de Danilă la 296 vom primi anul Romei 779—80, care este tocmai anul al cincisprezecelea al domniei lui Tiberiu, de când a fost asociat tatălui său la imperiu.

c) La câteva luni după botez, Mântuitorul se afla în templul din Ierusalim la sărbătoarea Paștilor, unde, indignat, scoate pentru prima dată pe vânzători și pe profanatori din templu. Când fariseii și arhierii îl întreabă cu ce putere face El aceasta, Mântuitorul le răspunde: *»Distrugeți acest templu, și eu în trei zile îl voi reedifica.* La aceste cuvinte Iudeii crezând că El vorbește despre templul material din Ierusalim, îi ziseră infuriati: — *Sunt patru zeci și șase de ani de când se lucrează la acest templu, și tu zici că l vei face în trei zile?* (Ioan 2, 13—21).

Istoricul evreu Iosif Flaviu ne spune, că Irod, ucigașul nevinovaților, a început lucrările pentru reconstruirea templului în al optsprezecelea an al domniei sale, care an corespunde cu anul Romei 734.⁷⁾ Deci dacă la acest an vom mai adauge încă 46, vom avea anul Romei 380, în care cade tocmai prima sărbătoare a Paștilor după botezul lui Isus, adecă anul al 16-lea al domniei lui Tiberiu.

Rămâne deci bine stabilit, că anii domniei

lui Tiberiu nu sunt a se computa dela moartea lui August (767), ci de când a fost și el asociat la imperiu, adecă dela anul Romei 764, și că prin urmare Ioan a început să boteze în anul Romei 779 și că tot atunci a primit botezul dela el și Mântuitorul. Iar acest an corespunde cu anul 26 al erei noastre.

*

Dar să cercetăm lucrul și mai de aproape. Să căutăm cel puțin luna în care s'a botezat Domnul, după ce ziua, din datele ce avem până acum, nu se poate fixa cu destulă certitudine.

La Romani, anul civil începe cu 1 Ianuarie, iar anul domniei cuiva se socotea dela urcarea pe tron, sau dela începerea oficiului respectiv. Astfel, anul prim al împărăției lui Tiberiu este dela 19 August 767, până la 19 August 768. La Evrei anul încă se computa în două feluri. Anul religios începea cu ecvinoctiul de primăvară, care era în luna Nisan (Aprilie); iar anul civil începea cu ecvinoctiul de toamnă, adecă cu luna Tișri (Septemvrie). Sf. Luca, fiind grec din Antiochia, de sigur a socotit anul după socoteala civilă, adecă începând cu Septemvrie.⁸⁾

Ioan Botezătorul a început a predica și a boteza prin Septemvrie, sau după Septemvrie, mai ales că în Iudea — precum ne spune Wieseler,⁹⁾ Kitto¹⁰⁾ și alți autori — din Septemvrie (Tișri) 779 și până la sfârșitul lui August (Tamuz) 780 a fost un *an sabatic*, în care Iudeilor nu le era iertat să lucreze pământul, ci

³⁾ *Ruffini*, op. cit. pag. 130.

⁴⁾ *Historia Romana*, 2, 124.

⁵⁾ Op. și loc. cit.

⁶⁾ Vezi *E. Ruffini*, op. cit. tab. VII.

⁷⁾ *Antiquitates hebraicae*, XV, 11, 1.

⁸⁾ Vezi *Fouard*, op. cit. pag. 134, și nota 4.

⁹⁾ *Chronologische Sinopse*, pag. 204.

¹⁰⁾ *Cyclopaedia: Sabbatical Year*.

sporite fracțiunile mai mici de 50 bani se vor socoti 50 bani, iar cele peste această sumă se vor socoti drept 1 Leu.

Un premiu anual pentru lucrări medicale. Academia Română a primit de curând o donație de două milioane lei, în rentă de stat, făcută de d. I. Oroveanu, proprietar în comuna Roșieni, jud. Romanați. Dorința generosului donator fiind de a încuraja, prin donația făcută, progresul medicinei, Academia va institui din venitul fondului, după dispozițiile actului de donație, un premiu anual, care se va acorda celor mai merituose lucrări și descoperiri în știința medicală.

† **Păr. Aurelian Drăgan**, paroh în Borza (arhidieceză), s'a stins la 16 Decembrie 1928, în anul 59 al vieții și 35 al preoției sale cinstite. — Fie-i partea cu dreptii!

† **Păr. Aureliu Iechim**, asesor al Consistorului din Lugoj și preot pensionar în Budinț, s'a stins la 21 Decembrie 1928, în anul 73 al vieții și 49 al preoției sale cinstite. Il deplâng numeroase rudeni. — Odihnească în pace!

† **Dr. Nicolae Candale**, șef judecător în Bistrița și ginerele dlui director A. Ciura dela Cluj — căruia îi transmitem și pe această cale condoleanțele noastre —, s'a stins la 27 Decembrie 1928, în vârstă de abia 38 ani. Il deplâng numeroase rudeni. — Fie-i partea cu dreptii!

† **Maria Suciu n. Oprea**, soția preotului nostru din Căcuciu (arhidieceză), s'a stins la 27 Decembrie 1928, în anul 57 al vieții și 38 al fericitei sale căsătorii. — Odihnească în pace!

Telefonul „Unirii“

M. Sibiu. Incassarea câtorva gologani pentru spovedanie, nu este oprită formal în biserica noastră, dar nu este în obicei decât în foarte puține părți. Și noi credem că e bine să nu se ia nimic, spre a se evita orice bănuială de simonie. În Apus, lucrul acesta s'a oprit direct prin hotărârile mai multor concilii particulare.

P. Cluj. Programă analitică pentru religia din școlile secundare, publicată în „Monitorul Oficial“ dela 23 Decembrie, nu privește decât biserica ortodoxă. Noi ne avem dispozițiile proprii, cari dacă se și trimit Ministerului, se trimit numai pentru a lua act de ele, nu însă

trebuiau să-l lase să odihnească. Ceeace pământul producea necultivat în acest an, ca iarbă, struguri, masline și alte fructe, era destinat pentru animale, pentru săraci și streini. În acest an își începu Ioan predicarea, când poporul avu vreme să-l urmeze în pustie și pe țărmurii Iordanului.

Sf. Luca ne spune că Isus n'a fost printre cei dintâi cari au mers să se boteze, ci zice că El a mers numai după ce s'a botezat tot poporul (Luca 3, 21). Putem susținea deci, cu tot dreptul, că Isus s'a botezat la câteva săptămâni, s'au poate chiar luni, după începutul predicării lui Ioan, adică după ecvinocliul de toamnă care era în Septembrie. Știm iarăși, că dela botezul Domnului și până la Pasca următoare, adică a anului Romei 780, au trecut câteva luni, în cari Domnul a îndeplinit o mulțime de lucruri, anume: a mers în pustie, unde a ajuns 40 de zile întregi (Matei 4, 1—11; Marcu 1, 12; Luca 4, 1—13), în trei rânduri a mărturisit Ioan despre El (Ioan 1, 19—36), și-a ales apostoli (Ioan 1, 37—51), a mers în Galilea unde a făcut minunea din Cana (Ioan 2, 1—11), a locuit câtva timp în Capernaum (Ioan 2, 12); iar la sărbătoarea Paștilor era în Ierusalim, unde scoate pentru prima dată pe profanatori din templu (Ioan 2, 15—17). Din aceste momente evanghelice putem deduce, că Mântuitorul lumii s'a botezat în Iordan între lunile Octombrie și Ianuarie.

În biserica răsăriteană botezul Domnului s'a celebrat încă din cele mai vechi timpuri în ziua de 6 Ianuarie. Tot asemenea în biserica

pentru a fi aprobate, ori cenzurate, cum s'a făcut cu programa analitică a bisericii ortodoxe. Pe noi nu ne atinge deci suprimarea celor 5 lecții, din Apologetică (4) și Morală (1), cari fiind de cea mai mare importanță vor fi tratate chiar cu o grije deosebită. Suprimarea lor din partea Consiliului permanent a făcut și pe conducătorii ortodoxiei să-și dea seama, că lucrurile acestea nu pot fi lăsate în grija Ministerului și a „competențelor“ lui mirenești. Ele sunt de competență exclusivă a bisericii, care singură are dela Hristos misiunea de a învăța cele ce sunt către Dumnezeu; și, pe urma măsurilor supărătoare luate de Minister, ortodoxia a ajuns acum și ea pe calea validității acestui principiu, la care nicidecum nu era iertat să renunțe. Să vedem numai, dacă mai poate să-și recapete libertatea pierdută!

T. București. Am văzut și noi articolul din „Germania“ produs de „Curentul“ sub titlul „Țara doinei“ și găsim foarte firească greșala autorului (E. de Ungern-Sternberg), care subliniind latinitatea popoului nostru, și cunoscând de altă parte cultul nostru răsăritean, de a fi fost ispitit a crede că „religia de stat (a României) este cea greco-catolică“. În fața cititorilor catolici ai „Germaniei“ Centrului, afirmația aceasta — deși neadevărată — n'a putut decât să ne folosească, sporind prestigiul țării, dar, cum vedem, ea n'a fost rectificată nici din partea „Curentului“, semn că n'ar fi chiar o crimă prea mare, dacă ne-am trezi într-o bună zi, că încep să se adeverească. Ne gândim la aceasta, firește, numai cu aprobarea dlui Tudor „dominantu“ și cu blagoslovenia Preacuviosului arhimandrit dela „Crucea“, dar avem bune nădejdi că s'ar putea produce chiar și acestea.

S. Oradea. Aveți perfectă dreptate. Noua ediție a primelor două concilii provinciale nu mai are la forma euharistiei cuvântul „corp“, ci pe acela de „trup“, cum de altfel s'a trecut acesta încă mai de mult în toate manualele de școală, până sus la marea dogmatică a I. Preasfinției Sale pâr. mitropolit Vasile. Nici o piedică nu mai este deci pentru noua ediție a Liturghierului să înlocuiască „corpul“ dela consacrare cu „trupul“, folosit de altfel și până acum chiar din partea unora dintre arhieriei. Și cum noua ediție va fi impusă, sperăm, dintr'odată obligator pentru întreaga provincie, vom ajunge în sfârșit la deplină uniformitate măcar pe terenul acesta.

S. Șomcuta Mare. Prin „U. P.“ am primit suma de Lei 200, abonament pe 1928.

Oficiul parohial. Șușanovița. Confirmăm primirea abonamentului pe 1928.

Oficiul parohial. Seini. Confirmăm primirea abonamentului pe anul 1928.

Oficiul parohial. Salva. Confirmăm primirea abonamentului pe 1928.

S. Ramna. Am primit suma de 200 Lei, abonament pe anul 1928.

Z. Coasta. Chităm primirea sumei de Lei 200, abonament pe 1928.

R. Sănicăroș. Chităm primirea abonamentului pe anul 1928.

B. București. Am primit abonamentul pe 1927 și 1928.

M. Neșos. Confirmăm primirea sumei de Lei 200.

P. Lonea. Am primit abonamentul pe 1928.

apuseană, numai cât în aceasta deodată cu botezul se serbează și amintirea venirii Magilor și minunea din Cana Galileii.¹¹⁾ Tradiția bisericii deci, pe care sf. Maxim din Torino (†466) o numește „*paterna traditio*“ întotdeauna a fost pentru ziua de 6 Ianuarie.

Unii autori, ca E. Ruffini¹²⁾ și alții, zic că aceasta ar fi imposibil, din cauza ploilor reci și a frigului ce domnește și în Palestina în lunile Decembrie și Ianuarie, și de aceea susțin că Mântuitorul ar fi primit botezul dela Ioan pela sfârșitul lui Octombrie, sau începutul lui Noembrie. Dar mult mai mulți bibliști, ca Patrizi¹³⁾ Fouard¹⁴⁾ și alții, zic că botezul Domnului a avut loc nu departe de Ierihon, unde clima permite să poată fi cineva cufundat în apa Iordanului, fără nici un pericol. Pare a fi deci aproape sigură părerea susținută de majoritatea scriitorilor bisericești, întemeiată pe tradiția veche a bisericii, că Mântuitorul lumii a primit botezul pela sfârșitul lui Decembrie, sau începutul lui Ianuarie.

Nu este deci eschis, ca botezul să se fi întâmplat chiar în ziua de 6 Ianuarie, pe care l-a fixat tradiția veche a bisericii.

¹¹⁾ Vezi S. Maximus Taurinensis, Homil. 17: De Epiphania Domini 1, Homil. 28: De Epiphania Domini 7, Homil. 34: De baptismo Christi.

¹²⁾ Op. cit. pag. 132.

¹³⁾ De Evangeliiis, lib. III, dissert. 19.

¹⁴⁾ Op. cit. pag. 134 și 136.

RECLAMA

este sufletul comerțului

Antoniu Zeiler

pictor academic

execută

ICONOSTASE

și orice altă pictură

pentru biserici românești

Atelier fondat în 1903

BLAJ, județul Târnava-mică

Batoze Typul cel mai nou
Tractoare
Instalațiuni de moară

S. A. Română pentru Comerț de
Mașini Agricole

Cluj, Str. Regina Maria Nr. 45

Reprezentanța generală pentru România al fabricii

Első Magyar Gazdasági Gépgyár,
BUDAPESTA

(987) 5-?

TURNATORIE DE CLOPOTE

FRITZ KAUNTZ

foșt

SCHIEB & KAUNTZ

Sibiu — Str. Morilor 2

Livrează clopote de biserică pe garanție de ani îndelungați, turnate din material de prima calitate ca înainte de războiu tuate în mod artistic. Experiență îndelungată, de ani de zile, asigură o muncă ireproșabilă și un sunet armonios.

Cereți oferte speciale!

Pe scrisori rog a se indica adresa precisă

(999) 14-?